

PSYCHODIAGNOSTICKÉ TESTY A DOTAZNÍKY

Jana Magerová

**Seznam psychodiagnostických
testů a dotazníků zpracovaný
k 1. 7. 2018, Katedra speciální a
inkluzivní pedagogiky,
Pedagogická fakulta
Masarykovy univerzity**

Rychlý přehled

- Momentálně na katedře 57 testů a dotazníků
- Rozděleno na **OSOBNOST**, **INTELEKT**, **SPECIFICKÉ SCHOPNOSTI A JINÉ PSYCHICKÉ FUNKCE**, **RODINA**, **OSTATNÍ**

Abecední seznam

- [Analýza struktury inteligence – ISA](#)
- [Asociační experiment](#)
- [Barevná kalkule](#)
- [Bellov dotazník prisposobivosti](#)
- [Bender-Gestalt test](#)
- [Bourdonova skúška – BoPr](#)
- [Číselný čtverec](#)
- [Diagnostika vývojových poruch učení](#)
- [Dotazník DUSIN](#)
- [Dotazník na zisťovanie hodnotových orientácií, postojov a motivácie výkonu \(HO-PO-MO\)](#)
- [Dotazník osmi stavů \(8SQ\)](#)
- [Dotazník pro zjišťování způsobu výchovy v rodině](#)
- [Dotazník rodičovského jednání a postojů pro adolescenty – ADOR](#)
- [Dotazník SIPO](#)
- [Dotazníky řady IHAVEZ, SPIDO, VAROS](#)
- [Eysenckovy osobnostní dotazníky pro dospělé](#)
- [Gordonův osobnostní profil – Inventorium \(GPP-I\)](#)
- [Grassiho test organicity](#)
- [Hodnotenie úspešnosti vedúcich pracovníkov](#)
- [ICL](#)
- [Kaufmanova hodnotící baterie pro děti](#)
- [Kohsovy kostky](#)
- [Lüscherova klinická diagnostika – LKD](#)
- [Obrázkový inteligenční test A](#)
- [Orientační test školní zralosti](#)
- [Orientační zkouška očních pohybů – OZOP](#)
- [Osobnostní dotazník pro děti B-JEPI](#)
- [Osobnostní dotazník pro děti CPQ](#)
- [Osobnostný inventár – KUD](#)
- [Paměťový test učení](#)
- [Projektivní interview](#)
- [Psychologický posudek v psychologii práce](#)
- [Ravenovy progresivní matice APM](#)
- [Ravenovy progresivní matice CPM](#)
- [Ravenovy progresivní matice SPM](#)
- [Reverzní test](#)
- [Rey-Osterriethova komplexní figura – TKF](#)
- [Screening dětí ve věku 5 – 8 roků](#)
- [Standardizované dotazníky k diagnostice výskytu atypických projevů školního a sociálního chování](#)
- [Stanford-Binetova inteligenční škála – IV.revize](#)
- [Šestnácti faktorový osobnostní dotazník 16 PF](#)
- [Škály potenciálu pro práci se zákazníkem – SKASUK](#)
- [Test hierarchie zájmov](#)
- [Test kognitivních schopností – TKS](#)
- [Test koncentrace pozornosti](#)
- [Test obkreslování](#)
- [Test rodinného zázemí](#)
- [Testy obecných schopností](#)
- [Urbanův figurální test tvořivého myšlení \(TSD-Z\)](#)
- [Váňův inteligenční test – VIT](#)
- [Vlastnosti a projev osobnosti – VAPO](#)
- [Vyšetření matematických schopností u dětí](#)
- [Wechslerova paměťová škála WMS III](#)
- [WISC III Wechslerova inteligenční škála pro děti](#)
- [Zkouška \(test\) laterality](#)
- [Zkouška čtení](#)
- [Zkouška znalostí předškolních dětí](#)

OSOBNOST

Dotazník chování předškolních dětí

T-18 J. M. Guire, N. Richman (VB) , úprava: Š. Portešová

- Jedná se o rychlý dvaadvaceti položkový dotazník.
- Má pomoci identifikovat děti s citovými problémy a problémy v chování.
- Je určen zvláště pro učitele pracující z dětmi v předškolních zařízeních, kteří se zabývají různými problémy těchto dětí.
- Představuje též rychlý screeningový nástroj k posouzení celé skupiny dětí a může posloužit jako základ pro zpracování plánu intervence.

Eysenckovy osobnostní dotazníky pro dospělé

T-9 H. J. Eysenck, S. G. B. Eysenck (VB), úprava: V. Smékal

- Vychází z Eysenckovy teorie osobnosti.
- Soubor obsahuje tři dotazníky:
 1. EPQ-R - revidovaná forma 106 položková, která obsahuje kromě dosud známých škál P, E, N a L i dvě nové škály - návykovou škálu (A) a škálu kriminality (C).
 2. EPQ-R (zkrácená verze) - 48 položkový dotazník, který je možné v případě časové tísně použít místo výše uvedeného EPQ-R. Porovnání obou škál ukázalo, že jejich použití je rovnocenné, avšak zkrácená verze *nezjišťuje návykovou škálu a škálu kriminality*.
 3. IVE - dotazník impulsivity. Je vhodným doplněním EPQ-R k získání dalších údajů o osobnosti.
- Soubor dotazníků se může stát vhodnou pomůckou nejen pro pracovníky v teoretickém výzkumu, ale i vhodnou pomůckou praktické psychodiagnostiky.

Standardizované dotazníky k diagnostice výskytu atypických projevů školního a sociálního chování

T-184 A. Mezera (ČR)

- Jde o dva standardizované dotazníky - Dotazník školního chování žáka a Škála rizikového chování žáka.
- Je zaměřen na diagnostiku výskytu a intenzity atypických projevů v oblasti rizikového sociálního a školního chování (drogové a nedrogové závislosti).

- Baterie je určena pro psychology, výchovné poradce, pedagogické pracovníky výchovných zařízení, pro učitele základních a speciálních škol a pro poradenské pracovníky v zařízeních výchovného poradenství.

Test hierarchie zájmů

T-200 V. Černý, V. Smékal (SR - ČR)

- Objektivní technika ke zjišťování zájmů středoškoláků.
- Celkem 17 různých zájmových zaměření.
- Je určena pro psychology ve výchovném a profesionálním poradenství.

- **Dotazníky řady IHAVEZ, SPIDO, VAROS**

T-143 O. Mikšík (ČR)

- Jedná se o soubor dotazníků zjišťujících strukturu a dynamiku psychické odolnosti a integrovanosti osobnosti.
- Je možné ho použít tam, kde se jedná o poznání kvalit osobnosti, které jsou potřebné při zvládnutí náročných životních událostí - ve zdravotnictví, armádě, na středních a vysokých školách.

INTELEKT

Analýza struktury inteligence – ISA

T-309 E. Fay, G. Trost, G. Gittler (D), *úprava: I. Poledňová*

- Je zaměřen na funkce inteligence spojené s řečí a počítáním, na měření figurální představivosti a pozorovacích schopností.
- Test je využitelný ve výzkumu, v poradenství, v pedagogické oblasti, v pracovní a provozní psychologii i v psychologii organizace a řízení.

Test kognitivních schopností – TKS

T-22 R. L. Thorndike, E. Hagen, N. France (VB), úprava: J. Vonkomer, J. Jílek

- Ve Velké Británii patří mezi nejpoblárnější testy na zjišťování kognitivních schopností ve třech oblastech:
 - a) **verbální** - klasifikuje slovní zásobu, schopnost sestavování vět, klade důraz na schopnost dětí uvažovat slovy a slovními spojeními a používat slova v kontextu.
 - b) **kvantitativní** - hodnotí schopnost dítěte pracovat s čísly a symboly, což je spojeno s odhadem potenciálu dětí dosahovat dobré výsledky v přírodních vědách a matematice.
 - c) **neverbální** - měří schopnost pracovat s geometrickými nebo prostorovými prvky bez verbálního vlivu (klasifikace, analýza a syntéza obrazců).
- Test je vhodný pro psychology a učitele základních a středních škol.

Váňův inteligenční test – VIT

T-87 V. Hrabal (ČR)

- Verbální inteligenční testový soubor vhodný zejména na diagnostiku v poradenství při volbě povolání.
- VIT je možné použít ve všech případech, kdy je možné a účelné skupinové testování.
- Z hlediska věku je vyzkoušený od 11 do 15 roků, lze jej však použít i u výkonnějších desetiletých a u starších, patnáctiletých.

- **Stanford-Binetova inteligenční škála – IV.revize** T-35 R. L. Thorndike, E. P. Hagenová, J. M. Satter (USA), *úprava: V. Smékal*
- **WISC III Wechslerova inteligenční škála pro děti** T-36

Specifické schopnosti; jednotlivé psychické funkce

Zkouška (test) laterality

T-116 Z. Matějček, Z. Žlab (ČR)

- Test na zjišťování laterální preference a dominance ruky, nohy, oka, pro děti i dospělé.
- Můžou ho využívat psychologové, **speciální pedagogové**, učitelé, lékaři a další odborní pracovníci.

Test obkreslování

T-32 Z. Matějček, M. Vágnerová (ČR)

- Test obkreslování patří do kategorie testů kresby podle předlohy, které slouží k hodnocení vizuální percepce, senzomotorické koordinace a jemné motoriky.
- Lze jej použít pro posouzení celkové vývojové úrovně (např. v rámci vyšetření školní zralosti) nebo pro účely diferenciální diagnostiky dětí se sníženou inteligencí, výchovně zanedbaných, dětí hyperaktivní, se syndromem ADD/ADHD a u dětí s nějakou specifickou poruchou učení (především s podezřením na dysgrafii).

Reverzní test

T-1 A. W. Edfeldt (S), úprava: M. Jurčová

- Reverzní test je určený ke zjišťování zralosti pro výuku čtení před vstupem do 1. třídy základní školy.
- Přípravenost dítěte osvojit si čtení se zjišťuje na základě měření intenzity reverzní tendence.
- Úkolem je rozlišit ne/identické páry figur.

Zkouška znalostí předškolních dětí

T-138 Z. Matějček, M. Vágnerová (ČR)

- Nejde o zkoušku intelligence, pouze o měřítko znalostí dítěte, které v rámci svých schopností získalo.
- Zkouška obsahuje 40 otázek rozdělených do 10 kategorií, které jsou věnovány orientaci v oblasti společnosti, počtu, času, znalosti zvířat, rostlin, pohádek, domácích činností, různých běžných nástrojů, zaměstnání a volnočasových aktivit.
- Otázky jsou formulovány tak, aby bylo dítěti jasné, na co se examinátor ptá a aby odpověď mohla být jednoznačná.

- Je užitečná především tehdy, pokud chceme zjišťovat nejenom úroveň rozumových schopností dítěte, ale i míru uplatnění těchto schopností v daném prostředí.
- Je vhodná jako verbální doplněk neverbálního screeningu školní zralosti.

Orientační test školní zralosti

T-33 *úprava: J. Jirásek (ČR)*

- Upravený Kernův test určený na vyšetření dětí před vstupem do školy, resp. na začátku 1. ročníku.

Číselný čtverec

T-3 J. Jirásek (ČR)

- Test zjišťuje úroveň příjmu a zpracování informací, pohotovost, je vhodný k diagnostice pozornosti a rozsahu zorného pole, také okrajově diagnostikuje lehké mozkové dysfunkce apod.
- Ve školním a profesionálním poradenství je možné touto metodou objektivizovat problémy s koncentrací a stanovit jejich podíl na školním neúspěchu.

Bourdonova skúška – BoPr

T-78 J. Senka, J. Kuruc, M. Čečer (SR)

- Test schopnosti koncentrace a zatížitelnosti monotónní činností.
- *Analýza pracovní křivky umožňuje zjištění vlivu učení, únavy a osobnostních charakteristik klienta.*

Paměťový test učení

T-95 M. Preiss (ČR)

- Měří kapacitu krátkodobé a dlouhodobé verbální paměti, křivku učení, zachycuje poruchy představ a další poruchy vybavování.
- Je vhodný pro diagnostiku organického oslabení CNS, poruch učení, demence, pozorování následků úrazů hlavy, diferenciální diagnostiku organické vs. funkční poruchy paměti.

Rey-Osterriethova komplexní figura – TKF

T-65 P. A. Osterrieth, A. Rey (F), *úprava: M. Košč, J. Novák*

- **Test slouží k diferenciální diagnostice matematických schopností**, resp. endogenně podmíněných poruch a narušení kalkulických a motorických funkcí u dětí a mládeže.
- Vhodné je jeho použití k diferenciální diagnostice, navazující na vyšetření obecných intelektových schopností.

Zkouška čtení

T-202 Z. Matějček, J. Šturma, M. Vágnerová, Z. Žlab (ČR)

- Metoda **zaměřená na hodnocení závažnosti poruch čtení u dětí.**
- Slouží k diagnostice dyslexie a nespecifických poruch čtení, k hodnocení čtenářské vyspělosti a pokrokům ve čtení.
- Je určena především pro praxi dětských psychologů, **speciálních pedagogů**, dětských psychiatrů, jako i pro logopedii, výchovní poradci, dětský lékaři, či učitelé.

Screening dětí ve věku 5 – 8 roků

T-100 P. Kline, C. Graham, A. King, J. Wringley (VB), úprava: Š. Portešová

- Dětský screening umožňuje diagnostickou a nápravnou práci s dětmi v prvních letech školní docházky.
- Metoda pomáhá identifikovat děti s pravděpodobnými obtížemi v učení.
- **Odhaluje „rizikové děti“ s výchovnými, sociálními nebo emocionálními problémy v počátcích školní docházky.**
- Přesně diagnostikuje ty oblasti, ve kterých jsou problémy a poskytuje vhodné učební programy k překonání zjištěných problémů.
- Metoda je určena především pro učitele, psychology a **speciální pedagogy.**

Orientační zkouška očních pohybů – OZOP

T-256 P. Svoboda (ČR)

- Test měří kvalitu očních pohybů a rozlišovacích schopností prostřednictvím sčítání vertikálních a horizontálních linek a rozptýlených bodů.

- **Je vhodný k diagnostikování specifických poruch učení (dyslexie, dysortografie, dysgrafie), snímá ale i problémy přidružené s ADHD.**
- V testu jsou redukovány vlivy jako je např. vliv časového limitu a grafomotorická zručnost.
- Test nabízí jednoduchý skórovací systém s přehlednou standardizací.
- Je určen pro pedagogicko-psychologické poradny a pro dětské klinické psychology.

RODINA

Test rodinného zázemí

T-101 M. J. Herbert (VB), *úprava: Š. Portešová*

- Poskytuje **informace o kvalitě rodičovské, resp. opatrovnické péče o dítě** a o problémech, které jsou s tím spojeny.
- Test je vhodný k dlouhodobějšímu odbornému vedení a sledování rodiny jako systému.
- Je určen pro každého, kdo pracuje s dětmi a rodiči (psycholog, sociální pracovník, vychovatel i učitel).

Dotazník rodičovského jednání a postojů pro adolescenty – ADOR

T-102 Z. Matějček, P. Říčan (ČR)

- Umožňuje získat informace o tom, jak dítě vnímá výchovné postoje a výchovné chování svých rodičů vůči sobě.

Dotazník pro zjišťování způsobu výchovy v rodině

T-17 J. Čáp, P. Boschek (ČR)

- Dotazník **upřesňuje obraz o výchově v rodině** získaný jinými metodikami a často hodně koriguje dojem příznivé a bezproblémové situace v rodině.
- Je vhodný především pro pedagogicko-psychologické poradny, ve výchovně-vzdělávací praxi, ale též pro psychodiagnostiku ve zdravotnictví apod.

Možnosti

- **PSYCHODIAGNOSTIKA BRNO,
spol. s r.o.**
 - **Hogrefe – Testcentrum**
 - **Propsyco, s.r.o.**

- Obrázkový test profesionální orientace, Antoním Mezera, IPPP
ČR Praha 2005
- Token Test